

sak 6 – Uttalelser

Innstilling frå redaksjonskomiteen

1 Redaksjonskomiteens innstilling til endringsforslagene på uttalelse 6.1 og 6.4 og forslag til
2 reviderte uttalelser. De reviderte uttalelsene foreligger slik de vil bli hvis
3 redaksjonskomiteens innstillinger blir vedtatt.

4 Redaksjonskomiteen har bestått av Sunniva Pettersen Eidsvoll, Erlend Randeberg, Erling
5 Solvang, Silje Lundberg og Audun Randen Johnson (sekretær).

6 Uttalelse 6.1: Sats på energieffektivisering og energiomlegging

Forslag 6.1.1

Forslagsstiller: Magne Vågsland

Avsnitt frå line 32-35 om Enova strykes.

Komiteens innstilling: Avvises ok

7

Forslag 6.1.2

Forslagsstiller: Øystein Solevåg

Sats på energieffektivisering og energiomlegging.

Innarbeide tydeligere/bedre struktur.

1) Norsk energipolitikk har to hovedmål

1. Riktigere bruk av energi
2. Utfasing av fossil energi

2) Forventningene til regjeringen når det gjelder riktigere bruk (nasjonale mål)

- til bygg

- til industrien

- til forbrukerne

- til energiomlegging

3) Tiltak regjeringa bør innføre/vurdere

1. støtte (støttenivået til sparing må være høyere enn støttenivået til produksjon)
2. hvite sertifikat
3. effektprising
4. spareparagraf
5. krav til nybygg
6. SAKS-tiltak

Komiteens innstilling: Avvises. Komiteen har gjort enkelte endringer for å få frem det viktigste (forslag 6.1.5 og 6.1.7), men har ikke omstrukturert hele uttalelsen. Ok

1

Forslag 6.1.3

Forslagsstiller: Magne Vågsland

Linje: 41

«Smarte strømmålere» endres til «timesmålte strømmålere»

Komiteens innstilling: Avvises til fordel for forslag 6.1.4 ok

2

Forslag 6.1.4

Forslagsstiller: Komiteen

Linje: 41

Stryke: Smarte strømmålere og

Komiteens innstilling: Vedtas. ok

3

Forslag 6.1.5

Forslagsstiller: Komiteen

Endre de to første setningene i ingressen til:

Naturvernforbundet, samlet til landsmøte på Hamar 26.-28. august 2011, krever at regjeringen setter energieffektivisering øverst på den energipolitiske dagsorden. Det må settes mål om å frigjøre minst 10 TWh fra bygg innen 2020, og at det utredes hvordan hvite sertifikater kan få fart på arbeidet.

Komiteens innstilling: Vedtas ok

4

Forslag 6.1.6

Forslagsstiller: Komiteen

Linje: 10-11

Stryke siste setning i ingress:

Sammen med ny fornybar energi kan den frigjorte energien redusere de norske klimagassutslippene med nesten 20 prosent.

Komiteens innstilling: Vedtas ok

5

Forslag 6.1.7

Forslagsstiller: Komiteen

Nytt avsnitt avslutningsvis:

Naturvernforbundet mener redusert energiforbruk må stå i fokus og legges til grunn i de varslede stortingsmeldingene om energi-, bygnings- og nettpolitikken. Det må på plass nye virkemidler som kan bidra til energieffektivisering i bygg og utfasing av fossil energi. Det er helt avgjørende for å kunne løse klimautfordringen og stanse tapet av naturrikdommen.

Komiteens innstilling: Vedtas ok

1 Uttalelse 6.4: Kursendring i samferdselspolitikken

2

Forslag 6.4.1

Forslagsstiller: Gabriel Fliflet, Lisbet Fokstuen, Oddvar Skre, Hege Torghatten, Silje Østebø og Tore Svendsen

Kulepunkt (linje 42) Flyttes opp til linje 6, etter 2013

Avinors videre utvidelser av de store flyplassene må stoppes.

Komiteens innstilling: Avvises ok

3

4

Forslag 6.4.2

Forslagsstiller: Gabriel Fliflet, Lisbet Fokstuen, Oddvar Skre, Hege Torghatten, Silje Østebø og Tore Svendsen

Nye setninger fra linje 30

Nordmenns flyreiser gir like stor klimaskadelig effekt som alle norske privatbilers utslipp. Veksten i flytrafikken må derfor stanses.

Komiteens innstilling: Vedtas, men innarbeidet annet sted enn foreslått. ok

5

Forslag 6.4.3

Forslagsstiller: Gabriel Fliflet, Lisbet Fokstuen, Oddvar Skre, Hege Torghatten, Silje Østebø og Tore Svendsen

Nytt kulepunkt linje 42

Flyavgiftene må økes kraftig.

Komiteens innstilling: Vedtas inn i kulepunktet om flyplasser. Ok

6

Forslag 6.4.4

Forslagsstiller: Gabriel Fliflet, Lisbet Fokstuen, Oddvar Skre, Hege Torghatten, Silje Østebø og Tore Svendsen

tillegg linje 33 (ny setning)

Det er bl. a. viktig å hurtig modernisere og forkorte eksisterende bane mellom Norges to største byer.

Komiteens innstilling: Avvises til fordel for forslag 6.4.6. ok

7

1

Forslag 6.4.5

Forslagsstiller: Hege Torghatten

Linje: 33: Legge til setningen:

Det er blant annet viktig å hurtig modernisere eksisterende bane mellom Norges største byer.

Komiteens innstilling: Avvises til fordel for forslag 6.4.6 ok

2

Forslag 6.4.6

Forslagsstiller: Komiteen

Linje: Nytt kulepunkt

- På kort sikt moderniseres eksisterende baner mellom Norges største byer, og viktige dieseldrevne strekninger elektrifiseres.

Komiteens innstilling: Vedtas som nytt kulepunkt. ok

3

Forslag 6.4.7

Forslagsstiller: Jan Thomas Odegard

Linje 31: Følgende setning tilføyes:

De foreløpige signalene fra den pågående høyhastighetsutredningen peker på at de nye banene kan bygges for både person- og godstog. Naturvernforbundet mener dette er riktig fordi også godstrafikken sliter med gamle, svingete og upålitelige baner i dag.

Linje 39: Punktet strykes.

Komiteens innstilling: Vedtas ok

4

Forslag 6.4.8

Forslagsstiller: Terje Cruicksank

Linje: 36

*Endring kulepunkt 2 med tillegg:
"og elektrifiseres"*

Ny tekst blir da:

Banenettet må bygges og elektrifiseres for de neste 100 åra.

Komiteens innstilling: Avvises til fordel for forslag 6.4.6. ok

5

6

1

Forslag 6.4.9

Forslagsstiller: Terje Cruicksank

Linje: 36

Endring kulepunkt 2 med tillegg:

“og nordligste områdene”

Ny tekst blir da:

I de trafikkunge korridorene og nordligste områdene må det meste bygges nytt. Først da kan det bli mulig å flytte store mengder trafikk fra bil, fly og trailer over på bane.

Komiteens innstilling: Avvises. Ok

2

Forslag 6.4.10

Forslagsstiller: Ragnhild Trosby

Nytt kulepunkt:

- Jernbaneverket må ta med kart som viser matjord, verneområder, leirgrunn osv. Fra dag 1 i all planlegging.

Komiteens innstilling: Avvises. Ok

3

Forslag 6.4.11

Forslagsstiller: Terje Cruickshank

Linje: 44 Nytt kulepunkt 5: (de andre flyttes ned):

- Utredningsarbeidet og realisering av NEW-korridor (Kina-Narvik) fortsettes.
(alt. Til sjøruta over polhavet / nord-vest passasjen)

Komiteens innstilling: Avvises ok

4

5

Forslag 6.1:

Sendes til: Olje- og energiministeren, kommunal- og regionalministeren, Statnett, Enova, NVE

Sats på energieffektivisering og energiomlegging

Naturvernforbundet, samlet til landsmøte på Hamar 26.-28. august 2011, krever at regjeringen setter energieffektivisering øverst på den energipolitiske dagsorden. Det må vedtas mål om å frigjøre minst 10 TWh fra bygg innen 2020, og det må utredes hvordan hvite sertifikater kan få fart på arbeidet. Industrien må forpliktes til 20 prosent energieffektivisering i samme periode.

Energieffektivisering er fremtidsrettet og helt sentralt for å løse klimaproblemet. Regjeringen har blitt enig med EU om en fornybarandel på 67,5 prosent. Gjennom en kraftig satsing på energieffektivisering og bruk av den frigjorte energien til reduksjon av fossil energi, kan andelen fornybar energi bli høyere, uten ny kraftutbygging.

Energimeldingen regjeringen har varslet, må stake ut kursen mot et lavenergi- og lavutslippssamfunn. Lover, forskrifter og offentlige investeringer må fremme redusert energiforbruk og omlegging til fornybar energi. Energiloven må ha som overordnet mål å redusere energiforbruket, og det bør vurderes en egen spareparagraf.

For at energiforbruket skal reduseres må det bli dyrere å sløse med energien og mer lønnsomt å spare. I byggsektoren kan energiforbruket halveres, fra 80 til 40 TWh, innen 2040 og kuttes med 10 TWh innen 2020. Fossil energi til oppvarming må fases ut innen 2020 ved hjelp av økt CO₂-avgift og støtteordninger. Naturvernforbundet forventer at den kommende stortingsmeldingen om bygningspolitikk strammer inn energikravene til bygg og innfører virkemidler som bidrar til å redusere energiforbruket i den eksisterende bygningsmassen. En utredning av hvite sertifikater, en ordning der det gis et sertifikat til energi som blir spart, må være en del av meldingen.

Den fornybare energien som bygges ut, må bidra til å fase ut fossil energi, ikke føre til mer sløsing. Det må satses spesielt på energiformer som fører til lite arealbruk og belastning på naturmangfoldet.

Enova må spille en viktig rolle for energieffektivisering, energiomlegging og umodne fornybarteknologier. I Enovas nye 4-årsavtale må energieffektivisering prioriteres og mer penger må brukes på tiltak i byggsektoren. For å nå målet om 10 TWh redusert energiforbruk innen 2020 trengs det 1,4–2,1 milliarder kroner årlig.

En bedre og mer effektiv bruk av energien kan gjøre flere av de planlagte og omstridte kraftlinjene overflødige. Statnett må få utvidet sin verktøykasse, slik at de også kan sette i verk energieffektiviseringstiltak for å løse utfordringene i områder med en anstrengt kraftsituasjon. I tillegg må det utredes om det finnes andre alternativer enn bygging av kraftlinjer før slike vedtas. For eksempel vil bruk av kortreist kraft og industrietablering i regioner med kraftoverskudd redusere behovet for nye linjer i verdifulle naturområder. Prising av effekt kan redusere forbruket og nettbelastningen.

Naturvernforbundet mener redusert energiforbruk må stå i fokus og legges til grunn i de varslede stortingsmeldingene om energi-, bygnings- og nettpolitikken. Det må på plass nye virkemidler som kan bidra til energieffektivisering i bygg og utfasing av fossil energi. Det er helt avgjørende for å kunne løse klimautfordringen og stanse tapet av naturrikdommen.

1 Forslag 6.4

2
3 *Sendes til: Samferdselsministeren, transport- og kommunikasjonskomiteen, Statens Vegvesen,*
4 *Avinor, Jernbaneverket, NSB*

6 Kursendring i samferdselspolitikken – bane før vei!

7
8 **Dagens samferdselspolitikk fører til en kraftig vekst i vei- og flytrafikken. Trafikkveksten er en av**
9 **hovedårsakene til økt luftforurensing, global oppvarming og irreversible naturinngrep.**
10 **Naturvernforbundet, samlet til landsmøte på Hamar 26.-28. august 2011, krever en kraftig**
11 **kursendring når neste nasjonale transportplan legges fram tidlig i 2013. Investeringene i veinettet i**
12 **og rundt de større byene må reduseres kraftig. Pengene må gå til en kraftig satsing på jernbane,**
13 **kollektivtrafikk, gangveier og sykkelveier. I tillegg må veipengene i større grad brukes til**
14 **trafiksikkerhetstiltak og mindre veiutbedringer – i hele landet.**

15
16 Norge vil oppnå store gevinster av å legge om samferdselspolitikken. Innføring av trafikkbegrensende
17 tiltak i byregionene sammen med et mer attraktivt kollektivtilbud og bedre forhold for gående og
18 syklist vil gi lavere klimagassutslipp, mindre luftforurensing og støy samt redusere nedbygging av
19 matjord og naturområder. I tillegg gir det mindre bilkøer og bedre folkehelse, noe som vil spare
20 næringsliv og folk flest for store beløp.

21 Også mellom byregionene skaper trafikken store miljøproblemer. Store passasjer- og
22 godsmengder fraktes daglig med bil, fly og trailer mellom byregionene og til og fra utlandet.
23 Veinettet bygges kraftig ut slik at det blir enklere og raskere å kjøre bil og plass til flere trailere.
24 Denne tilretteleggingen for økt miljøfiendtlig trafikk vil gi større miljøproblemer, høyere
25 samfunnskostnader og skape nye arealkonflikter. Den planlagte utvidelsen av E 6 gjennom
26 naturreservatet Åkersvika ved Hamar er dessverre bare ett av flere eksempler på dette.

27 Kapasiteten på flyplassene skal økes drastisk for å kunne frakte enda flere passasjerer, særlig
28 ferie- og fritidsreisende utenlands. Nordmenns flyreiser gir like stor klimaskadelig effekt som alle
29 norske privatbilers utslipp. Veksten i flytrafikken må derfor stanses.

30 Jernbanen opplever stadig nye utfordringer. Det gamle jernbanenettet vi har her til lands, er
31 slett ikke i stand til å møte morgendagens utfordringer. 100–150 år gamle enkeltsporbaner er et
32 særdeles dårlig utgangspunkt for å få et miljøriktig og attraktivt alternativ til bil, fly og trailer.

33 Naturvernforbundet støtter Jernbaneverkets intensjon om overføring fra vei til bane ved å
34 doble godsmengden på bane innen 2020 – tredobling innen 2030. De foreløpige signalene fra den
35 pågående høyhastighetsutredningen peker på at de nye banene kan bygges for både person- og
36 godstog. Naturvernforbundet mener dette er riktig fordi også godstrafikken sliter med gamle,
37 svingete og upålitelige baner i dag.

38
39 Naturvernforbundet krever derfor:

- 40 • Jernbanen må settes i stand til å møte utfordringene og dermed bidra til å redusere
41 transportsektorens miljøbelastning.
- 42 • På kort sikt moderniseres eksisterende baner mellom Norges største byer, og viktige
43 dieseldrevne strekninger elektrifiseres.
- 44 • Banenettet må bygges for de neste 100 åra. I de trafikkunge korridorene må det
45 meste bygges nytt. Først da kan det blir mulig å flytte store mengder trafikk fra bil, fly og trailer
46 over på bane.
- 47 • Moderne dobbeltspor i intercity-trianglet (Skien-Lillehammer-Halden) må være
48 ferdig utbygd seinest innen 2023. Slike dobbeltspor må bli første etappe av høyhastighetsbaner
49 mellom de store byene, som kan bidra til en kraftig reduksjon i trailertrafikken og den svært
50 klimafiendtlige flytrafikken.
- 51 • Avinors videre utvidelser av de store flyplassene må stoppes og flyavgiftene må økes
52 kraftig
- 53 • Omlegging av samferdselsinvesteringene, fra vei- til baneløsninger, må kombineres
54 med et langt bedre kollektivtilbud.
- 55 • Økning av drivstoffavgifter og parkeringsrestriksjoner og en arealpolitikk som
56 reduserer transportbehovet og prioriterer fotgjengere, syklist og kollektivtrafikk

